

ชื่อสารนิพนธ์ บทบาทของมัคคุเทศก์กับการมีส่วนร่วมในการรักษาสภาพแวดล้อมด้านการท่องเที่ยว
ในเขตพื้นที่จังหวัดตรังและสตูล

ผู้เขียน จันทร์จิรา ศรีทวี

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของมัคคุเทศก์กับการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมด้านการท่องเที่ยว 2) เพื่อเสนอแนะข้อคิดเห็นและแนวทางที่มัคคุเทศก์มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมด้านการท่องเที่ยว โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ มัคคุเทศก์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดตรังและสตูล จำนวน 270 คน โดยเก็บข้อมูลได้จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Product and Service Solutions) เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี/เทียบเท่า มีรายได้จากการทำหน้าที่มัคคุเทศก์จำนวน 10,000-15,000 บาทต่อเดือน มีระยะเวลาในการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ 1-5 ปี และส่วนใหญ่มีใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ประเภทเฉพาะ (ทางทะเลชายฝั่ง) ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการประกอบอาชีพ โดยประกอบอาชีพมัคคุเทศก์เป็นอาชีพเสริมและไม่สังกัดสถานประกอบการใด ลักษณะการปฏิบัติงานในปัจจุบันจะเป็นการนำนักท่องเที่ยวชาวไทยเที่ยวในประเทศไทย โดยจะเป็นการนำเที่ยวแบบวันเดียว (One Day Trip)

โดยภาพรวมพบว่าบทบาทของมัคคุเทศก์กับการมีส่วนร่วมในการรักษาสภาพแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่จังหวัดตรังและสตูล อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าบทบาทของมัคคุเทศก์ในการสร้างจิตสำนึกให้กับนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทการร่วมมือกับชุมชนในการบริหารจัดการและดูแลทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง และบทบาทการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารจัดการและดูแลทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า มัคคุเทศก์ นักท่องเที่ยว และหน่วยงานภาครัฐ ควรร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว กล่าวคือ มัคคุเทศก์ ควรสร้างจิตสำนึกด้านการท่องเที่ยวควบคู่การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งถ่ายทอด และอธิบายให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวได้ทราบถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อจะได้ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ส่วนนักท่องเที่ยว ต้องช่วยกันดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว โดยมีจิตสำนึกและปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่อย่างเคร่งครัด อีกทั้งควรศึกษาและทำความเข้าใจสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อจะได้ไม่เข้าไปซ้ำเติมแหล่งท่องเที่ยวให้เสื่อมโทรมลงไปกว่าที่เป็นอยู่ ในขณะที่หน่วยงานภาครัฐ ในฐานะผู้ที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ออกระเบียบและกฎหมายที่เคร่งครัด เพื่อควบคุมนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยว ที่สำคัญ คือ ต้องมีความจริงจังในการทำงาน ทั้งนี้ เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวให้คงอยู่ตลอดไป

Minor Thesis Title Roles of the Tourist Guide towards Participation on the Environment Preservation for Tourism in Changwat Trang and Satun

Author Janjira Sritawee

Major Program Public Administration

Academic Year 2010

ABSTRACT

The objectives of the study were 1) to study the roles of tour guides in the participatory conservation of tourism environments 2) to suggest points of view and guidelines for the tour guides in the participatory conservation of tourism environments. The research populations were 270 tour guides working in Trang and Satun provinces. Data were from 216 tour guides or 80% of the total populations. Questionnaires were used in data collecting. The data were analyzed with basic descriptive statistics and computerized Statistical Product and Service Solutions (SPSS for Windows) to find out frequency, percentile, mean and standard deviation.

The findings revealed that the majority of those who answered the questionnaires were men, age between 31-40 years old, undergraduate or with equal level of education, monthly income from tourism works between 10,000-15,000 baht, times in tourism works 1-5 years. Most of them were authorized as specialized tour guides (Coastal Tourism), with English as the main professional language, tour guide was their sideline work and most of them were free lance, the normal work of today was the leading of internal One Day Trip for Thai tourists.

In general, the roles of tour guides in the participatory conservation of tourism environments in Trang and Satun provinces were at medium. Looking in details, the role of tour guides in cultivating environmental conscience in tourists was at high, for the role of participatory management and conservation of tourism resources with the community was at medium, participatory management and conservation of tourism resources with local governmental sectors was at medium.

For the suggestions: Population opinions indicated that tour guides, tourists and governmental sectors should co-work in solving environmental problems in tourist destination. For instance, tour guides should cultivate environmental conscience in the tourists and sharing information and environmental problems with them for the solutions and prevention of the next problems; tourists should protect the tourist destinations with good conscience and strictly follow the official instructions, they should study and understand the context of the places so as to avoid making more deterioration to the tourist destinations; governmental sectors who were in charge of tourism activities should contribute enough budgets for the development of the tourist destinations along side with strict laws and regulations to control the behavior of the visiting tourists, and most important of all, all sectors must be sincere and serious with the works for the sustainability of the tourism environments.